

יבמות כג: (המשנה) עד כד. (המשנה)

ביאורי מושגים
קידושין שנמסרו לביאה - תהליך יצירת הבית היהודי מורכב משני שלבים. שלב הקידושין (שהינו שלב טקסי ופורמלי, שלב זה נעשה כיום על ידי נתינת הטבעת) ושלב הנישואין (שהינו שלב מציאותי וקיומי ובו בני הזוג חיים ביחד, שלב זה נעשה כיום בחדר הייחוד) הגמרא במסכת קידושין דנה האם ניתן לבצע את השלב הראשון (קידושין) כשברור שלא ניתן לבצע את השלב השני (נישואין) מקרה זה נקרא 'קידושין שלא נמסרו לביאה'.
 דוגמא למקרה כזה הוא אדם שמקדש אחת משתי אחיות ואינו יודע את מי מהן קידש. הוא אינו יכול להתייחד ולישא אף אחת מהן (שמא היא אחות אשתו) - במקרה זה יש את השלב הראשון (הקידושין) אבל לא ניתן לבצע את השלב השני.
 אם המשנה שלנו היתה מדברת על מקרה כזה היינו יכולים לדייק שקידושין שלא נמסרו לביאה הינן קידושין. כדי להמנע מכך הגמרא מעמידה את המשנה במקרה שבו בזמן הקידושין היה ידוע מי היא האחות המקודשת.

המשנה

קידש אחת משתי אחיות (ואינו יודע מי)

אם הוא חי:
 נותן גט לשתייהן

אם הוא מת:

כשיש לו אח אחד: האח חולץ לשתייהן,

כשיש לו 2 אחים: אח אחד חולץ לאחת,

השני מייבם את השניה

(ואם שניהם ייבמו - אינם צריכים להוציא אותן)

דינים אלו תקפים גם אם יש אדם נוסף שקידש את האחות השניה, (בין אם לאדם הנוסף יש שני אחים ובין אם יש לו אח אחד)

לא ניתן לדייק מכאן על דין 'קידושין שנמסרו לביאה' (עיין ביאור מושגים)
 שהרי ייתכן שמדובר כאן כשבזמן הקידושין ידעו מי היא האחות שקודשה (ורק אחר כך שכחו).

והחידוש בדברי המשנה הוא במקרה שמת ולו שני אחים (שצריך קודם לחלוץ ואחר כך לייבם)

מדוע אינם צריכים להוציא:
 כיוון שיש תרחיש שלפיו הם נהגו כהוגן (במקרה שבו האחות שקודשה יובמה ראשונה)

החידוש במקרה שבו לאחד מהמקדשים יש אח בודד ולשני יש צמד אחים:
 א. לא חוששים שאם אחד מצמד האחים ייבם - יבוא גם האח הבודד לייבם,
 ב. סדר הפעולות של צמד האחים - קודם אח אחד צריך לחלוץ, ורק אחר כך האח השני יכול לייבם.

החידוש במקרה שבו לשני המקדשים יש צמד אחים:
 לא חוששים שיוותרו על שלב החליצה, ויסתפקו בכך שאח אחד מכל צמד מייבם את אחת האחיות.

ציטוט מהמשנה

שני אנשים שקידשו שתי אחיות (ולא יודעים מי קידש מי)

מתו - ולכל אחד מהם יש צמד אחים:
 אח אחד מכל צמד האחים - חולץ לאחות אחת
 האח השני מכל צמד האחים - מייבם את האחות השניה (לא זאת שאחיו חלץ לה)

תני שילא:

גם אם אלו שמייבמים הם כהנים - מותר להם לייבם (למרות שייתכן שהם מייבמים חלוצה)

איסור חלוצה לכהן הוא רק מדרבנן - ולכן ספק חלוצה מותרת לו.